

PELASTUSTIET

Säädösperusta: Pelastuslaki 379/2011 11 §. Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017. Sisäasiainministeriön asetus pelastustien merkitsemisestä 1384/2003.

Yleistä:

Pelastustie on ajotie tai muu ajoyhteys, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät tulipalon sattuessa tai muussa hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta, rakennelmaa ja sammutusvedenottoaikoja. Pelastustie terminä on ollut rakentamismääräyksissä vuodesta 1997. Vuosien 1976 – 1997 välisenä aikana pelastustie on kulkenut rakentamismääräyksissä termillä palotie. Pelastustien merkitsemisestä on säädetty asetuksella vuonna 2003.

Pelastustien tekniset vaatimukset:

Enintään kahdeksankerroksisissa asuinrakennuksissa toinen uloskäytävä voidaan korvata varatiellä, jonka kautta pelastautuminen on mahdollista omatoimisesti tai pelastuslaitoksen toimenpitein. Varatienä voidaan käyttää tarkoituksenmukaisesti sijoitettua parveketta tai ikkunaa. **Yli kolmekerroksisissa rakennuksissa on varmistettava pelastuslaitoksen nostokaluston pääsy riittävän lähelle kunkin asunnon varatietä.** Maanpäällinen kellarikerros tulkitaan paloteknisessä mielessä kerrokseksi. **Muissakin rakennuksissa sammutus- ja pelastustyön tarpeet voivat tapauskohtaisesti edellyttää pelastustien suunnittelua rakennuksen läheisyyteen.** Sairaankuljetusajoneuvon tulee päästä kaikissa rakennuksissa porrashuoneen tai muun sisäänkäynnin läheisyyteen.

Pelastustien vähimmäisvaatimukset:

- leveys 3,5 m
- vapaa-ajokorkeus 4,3 m
- sisäkaarten säde 5,5 m
- ulkokaarten säde 12m
- kantavuus 32 t (akselipaino enintään 11 t)
- kantavuus tukijalan alla 250 kN/m²
- toimintapaikan leveys 6 m
- (optimietäisyys rakennuksesta n. 5 m)
- toimintapaikan kaltevuus pituussuunnassa enintään 7 astetta

Pelastusauton enimmäismittoja:

- leveys 2,6 m
- tukijalat levitettynä 6,0 m
- pituus 12 m
- korkeus 3,8 m
- kokonaispaino 32 t
- akselipaino 11 t
- puomin ulottuma on sivulle enintään 15 - 18m.
- Ulottumat ylös ja sivulle on kuitenkin varmistettava kohdekohtaisesti.

Sairaankuljetusajoneuvoreitin vähimmäisvaatimukset:

- Leveys 3 m
- Vapaankulkuaukon korkeus 3 m
- ulkokaarten säde 7 m

- kokonaispaino 3,5 t

Pelastustien päällysteenä voi olla kivetys, asfaltti, betoni, kivituhka tai nurmikivi. Nurmikko tms., jonka perusta on vahvistettu, soveltuu huonosti pelastustieksi, koska talvikunnossapito ei yleensä toteudu.

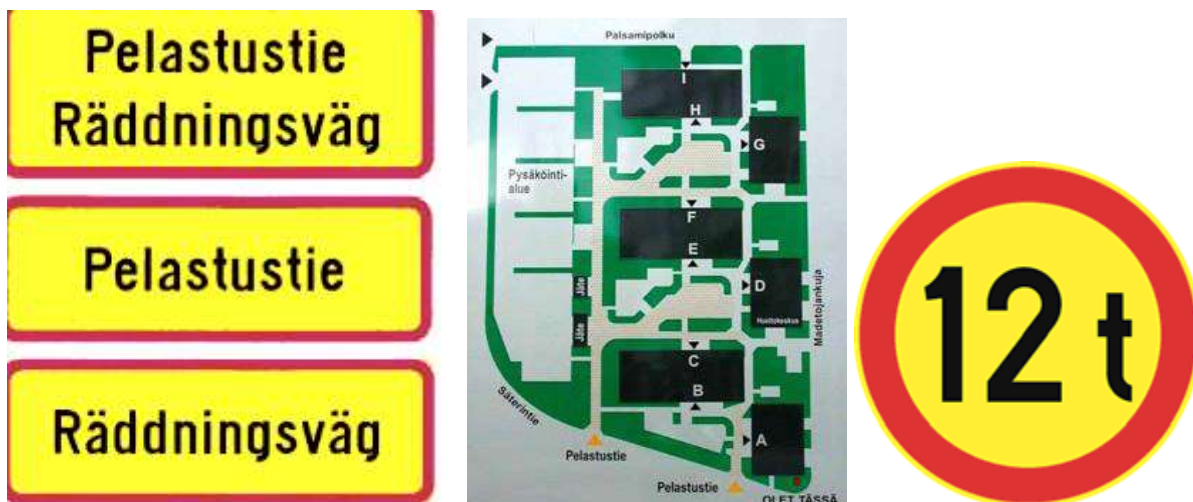
Tontin pelastustiet ja suunnitellut pelastusajoneuvojen toimintapaikat pitää esittää erillisessä pelastustiepiirroksessa (mittakaava 1:500). Piirros liitetään rakennuslupapiirustuksiin, pelastussuunnitelmaan sekä rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeeseen.

Pelastustien merkitseminen kiinteistössä

Pelastustien käyttökelpoisuuden kannalta on erittäin tärkeää, että pelastustien sijainti on kiinteistössä asuvien, työskentelevien ja tilapäisesti asioivien tiedossa. Tästä syystä porrashuoneiden tms. tilojen ilmoitustaululle on sijoitettava piirros pelastusteistä.

Pelastuslaitos suosittelee, että neljälle tai useammalle samalla tontilla sijaitsevalle rakennukselle asennetaan erillinen tonttiopastetaulu. Opastetauluissa ilmenee mm. rakennuksen sijainti, porrashuoneet, katuosoitteet, pihatiet alueella ja ”olet tässä” – paikka sekä varsinaiset pelastustiet. Lisäksi ajoväylien mahdolliset painorajoitukset merkitään opastetauluun. Opastetaulu helpottaa pelastushenkilöstöä kohteen löytämisessä ja samalla nopeuttaa merkittävästi avun saapumista paikalle. Opastetaulut sijoitetaan tontin liittymäteiden alkupäähän.

Pelastusteiden sisäänajoreitit on merkittävä tieliikenneasetuksen mukaisella lisäkilvellä. Mikäli vanhanmallisia kylttejä on käytetty, niitä ei vaadita vaihdettavaksi.

”Pelastustie” –kilpi, ”Painorajoitus” -kilpi ja ”Opastetaulu” – malli

Säädösperusta: Sisäasianministeriön asetus pelastustien merkitsemisestä nro 1384/2003

Lisäkilven mitoituksessa sovelletaan Tiehallinnon liikennemerkki- ja opastetaulujen (TIEL 2131908) esitettyjä lisäkilpien mitoitusperiaatteita

Vain sairaankuljetusauton mitoituksen täyttävää ajoreittiä ei merkitä pelastustiekilvellä vaan se merkitään tarvittaessa opastetauluun. Kaikki kansirakenteet, joille on ajoyhteys, on merkittävä tarvittavilla painorajoituskylteillä.

Pelastustien kunnossapito:

Kiinteistön on huolehdittava, että pelastustiet ovat asianmukaisessa kunnossa ympäri vuoden. **Pelastustie on aina pidettävä vapaana kaikista esteistä**, kuten pysäköidyistä autoista, betoniesteistä, lumesta, jne. Pelastustie hiekoitetaan talvikausina, varsinkin jos pelastustien osuudella on merkittäviä korkeuseroja.

Jos liikennettä on tarpeen estää pelastustiellä, ajoesteeksi käy vain kolmioavaimella avattava ajoeste (Kolmioavainlukitus 10 mm:n yleismallisella kolmioavaimella). Ajoesteet esitetään pelastustiesuunnitelmassa / asemapiirroksessa. Pelastustien toimivuus on huomioitava myös esim. kiinteistön korjaus tai laajennustöissä tai piha muutoksissa, jos ne vaikuttavat varateiden tai pelastusteiden käytettävyyteen. Pelastustie- / varatiejärjestelymuutokset on hyväksyttävä viranomaisilla. Pelastustien toimivuus testataan tarvittaessa pelastuslaitoksen kalustolla ennen rakennusvalvontaviranomaisen käyttöönottokatselmusta.

Lähteet:

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen vanhat pelastustie -ohjeet
Helsingin pelastuslaitoksen pelastustie – ohje
Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustie -ohje.

JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS

Pentti Ukkola
paloinsinööri